ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор школи № 213
Інна ЄРМАК

29 серпня 2024 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ І-ІІІ СТУПЕНІВ № 213 ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА

1-4-і класи

Схвалено на засіданні
педагогічної ради школи
(протокол № 1 від 29.08.2024р.)

КИЇВ-2024

Структура освітньої програми

1. Пояснювальна записка
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
3. Загальний обсяг навчального навантаження
4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями
5. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних програм
6. Форми організації освітнього процесу
7. Опис інструментарію оцінювання
8. Додатки

1. Пояснювальна записка

За Статутом школа І-ІІІ ступенів № 213 Деснянського району міста Києва (далі – Школа № 213) є комунальним закладом освіти, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття початкової, базової та повної загальної середньої освіти. Статут закладу затверджений розпорядженням Державної районної в місті Києві державної адміністрації від 26 лютого 2016 року № 94.

Рік заснування: 1975. Школа І-ІІІ ступенів № 213 Деснянського району міста Києва є правонаступницею середньої загальноосвітньої школи № 213 (наказ Управління освіти Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації від 28 березня 2011 року № 154 «Про упорядкування назв середніх загальноосвітніх шкіл».

Школа знаходиться у комунальній власності територіальної громади міста Києва в особі Київської міської ради та підпорядковується Управлінню освіти Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації (рішення Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації № 78/943 від 17 лютого 2015 року)

Ліцензія на провадження діяльності у сфері повної загальної середньої освіти за рівнем початкової освіти з ліцензійним обсягом 300 осіб: розпорядження Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) № 491 від 10 березня 2021 року.

Школа № 213 є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в установі управління Державного казначейства, печатку, штамп, ідентифікаційний номер (03598765).

Освітня програма 1-4 класів школи № 213 розроблена відповідно:

- ✔ Конституції України (ст.53);
- ✔ Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- ✔ розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- ✔ розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 року № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;

- ✔ постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898);
- ✔ постанови Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 року № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- ✔ наказу Міністерства освіти і науки України від 12 серпня 2022 року № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки»
- ✔ наказу Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року за № 814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами»;
- ✔ наказу Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 року № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✔ наказу Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 714 від 20 травня 2024 року та № 1040 від 25 липня 2024 року;
- ✔ наказу Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами);
- ✔ листа Міністерства освіти і науки України від 02 квітня 2018 року №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- ✔ Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 вересня 2020 року № 2205 (зі змінами, внесеними наказами МОЗ від 01 серпня 2022 року №1371 та від 25 серпня 2022 року № 1529).

Школа забезпечує умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами, які можуть самостійно пересуватись. Доступ до приміщення закладу для осіб з особливими освітніми потребами можливий тільки на І поверх. Обладнано пандус та санітарну кімнату для осіб з особливими освітніми потребами.

Мета діяльності школи – створення умов для якісного надання освітніх послуг шляхом тісної взаємодії в системі «здобувачі освіти - батьки здобувачів освіти - педагоги», формування сприятливого освітнього середовища на основі демократизації, гуманізації, співпраці, співтворчості, спрямованого на зміцнення

здоров'я дітей, створення умов для розумового та фізичного розвитку, соціальної адаптації, духовного зростання здобувачів освіти.

Основними принципами, які реалізуються в освітній діяльності школи, є:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Основними завданнями школи є:

1. Створення безпечного, вільного від будь-яких форм насилля, комфортного та доступного освітнього середовища, що сприятиме прагненню учнів до самопізнання, самоаналізу, саморозвитку.
2. Забезпечення якості надання освітніх послуг на початковому, базовому та профільному середньому рівнях освіти.
3. Формування цінностей і необхідних для самореалізації здобувачів освіти компетентностей.
4. Забезпечення гуманістичної направленості педагогічного процесу, поваги до особистості учасників освітнього процесу.
5. Надання освітніх послуг через форми здобуття освіти згідно чинного законодавства (очна, дистанційна, сімейна, екстернатна, мережева, педагогічний патронаж).
6. Виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям, громадськості, суспільства.
7. Розвиток творчої ініціативи та академічної свободи педагогів в пошуках нових форм і методів педагогічної діяльності для надання якісних освітніх послуг.
8. Розвиток в здобувачів освіти пізнавальних інтересів і здібностей, потреби глибокого і творчого оволодіння знаннями, навчання самостійного набуття знань, прагнення постійно знайомитися з найновішими досягненнями науки і техніки.
9. Прищеплення здобувачам освіти шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій усіх народів, що населяють Україну.
10. Врахування вікових і індивідуальних особливостей здобувачів освіти і вибір оптимальної системи способів навчання і виховання з врахуванням індивідуальних рис характеру кожної дитини.
11. Створення умов для надання освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами (інклюзивне, індивідуальне навчання, навчання учнів у спеціальному класі для дітей з тяжкими порушеннями мовлення), створення якісної системи психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами.

12. Збереження та зміцнення морального та фізичного здоров'я учасників освітнього процесу.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-4 класів школи розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Школа № 213 має за мету створення умов для отримання учнями широкої освіти і реалізації їх індивідуальних творчих здібностей, інтересів і нахилів, розвитку умінь, навичок, які дозволяють здобувачам освіти глибоко оволодіти предметами і в цілому загальнолюдською культурою.

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 днів. Навчальні заняття організовують за семестровою системою. Упродовж навчального року для здобувачів освіти будуть організовуватись канікули: осінні, зимові та весняні. З урахуванням місцевих особливостей, кліматичних умов та інших чинників за погодженням з відповідними місцевими органами управління освіти можуть змінюватися структура навчального року та графік учнівських канікул.

Тривалість навчальних занять в закладі: 35 хв. у 1 класах та 40 хв. у 2-4 класах. Перерви між уроками 15 або 20-30 хвилин, що передбачено Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти.

Для учнів 1-4-х класів можуть організовуватись групи подовженого дня.

Робота груп подовженого дня організована відповідно до чинного Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної

середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25 червня 2018 року за № 677 (зі змінами за 2019 рік), зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 24 липня 2018 року за № 865/ 32317. У групах продовженого дня прогулянка для школярів становить не менше, ніж 1,5 години протягом дня.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Згідно зі ст.12 Закону України «Про освіту» навчання в початковій школі починається переважно із шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, можуть навчатися в 1-му класі цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року на бажання батьків або осіб, які їх замінюють. Відповідно до п. 1.4. постанови Головного державного санітарного лікаря України від 29 липня 2009 року № 20 не допускається «прийом дітей до школи молодше 5 років 8 місяців».

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.*

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3495 годин/навчальний рік: для учнів 1 класів – 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Гранично допустиме річне навчальне навантаження здобувача освіти складає 3080 годин/навчальний рік: для учнів 1-х класів - 700 годин/навчальний рік, для 2-х класів - 770 годин/навчальний рік, для 3-х та 4-х класів - 805 годин/навчальний рік. Що не перевищує допустимої

сумарної кількості годин тижневого навантаження учнів, встановленої Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОЗ України від 25 вересня 2020 року № 2205. Години фізичної культури не враховані при визначенні гранично допустимого навантаження. У спеціальних класах години корекційно-розвиткової роботи не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

На основі Освітньої програми педагогічна рада школи розробляє і схвалює навчальний план школи. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру початкового рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну та варіативну складову.

Інваріантна складова забезпечує реалізацію змісту освіти на рівні Державного стандарту та розрахована на формування у кожного учня ключових компетентностей. варіативна складова поділена на блоки: додатковий час на предмети інваріантної складової та групові заняття, що надає можливість доповнити державний стандарт з метою надання більш якісної освіти та сформована згідно з розробленими МОН України методичними рекомендаціями з питань викладання окремих предметів.

Розподіл годин між окремими курсами здійснюється за відповідними навчальними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України. Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом.

Інваріантна складова навчальних планів для спеціального класу для дітей з тяжкими порушеннями мовлення обов'язково включає години корекційно-розвиткової роботи, яка спрямована на вирішення завдань, обумовлених особливостями психофізичного розвитку дітей, а саме на компенсацію порушень мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприяє включенню дітей з тяжкими порушеннями мовлення в суспільне життя.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

- визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення;
- подолання мовленнєвих порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності;
- попередження появи вторинних порушень мовленнєвого (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та пізнавального розвитку;
- формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.

Основні напрямки корекційно-розвиткової роботи: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, лікувальна фізкультура.

Навчальні плани 1-4-х класів школи № 213 спрямовані на задоволення освітніх запитів і потреб учнів та їх батьків. При складанні навчального плану

враховано реальний стан навчально-методичного та кадрового забезпечення освітнього процесу в закладі.

Такі структура та зміст навчального плану спрямовують організацію освітнього процесу в закладі на розкриття та розвиток творчих здібностей учнів, створюють умови для майбутнього професійного самовизначення та самореалізації, а також формуванню та реалізації життєвих планів учнів.

Поділ класів на групи при вивченні української, російської та англійської мови, інформатики, трудового навчання здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування **ключових компетентностей** учнів початкових класів:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу

здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-

інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Конкретні результати з кожного предмету за роками навчання для всіх класів зазначені в Типовій освітній програмі для закладів загальної середньої освіти, розробленій під керівництвом Савченко О.Я., затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 12 серпня 2022 року № 743-22.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Обов'язкові результати навчання мають індекси, у яких:

- скорочений буквений запис означає освітню галузь, до якої належить обов'язковий результат навчання;
- цифра на початку індексу означає порядковий номер року навчання (класу);
- перша цифра після буквеного запису до крапки означає порядковий номер загальної цілі, на реалізацію якої спрямований обов'язковий результат;
- цифра після крапки означає порядковий номер загального результату, з яким співвідноситься обов'язковий результат.

5. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів:

- *1-2 класи* – Типовий навчальний план для 1-2 класів початкової школи за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.) (додаток 1);
- *3-4 класи* – Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Савченко О.Я.) (додаток 2).
- *1-4 спеціальні класи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення* - Навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (додаток 9 до наказу Міністерства освіти і науки України від 26 червня

2018 року за № 814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами» (додаток 3);

Освітню програму укладено за освітніми галузями. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітня галузь	Предмети, через які реалізується
Мови і літератури	Українська мова. Навчання грамоти (1 клас), українська мова (2-4 класи), читання (2 класи), літературне читання (3-4 класи), іноземна мова (англійська) (1-4 класи)
Математика	Математика (1-4 класи)
Природнича	Я досліджую світ (1-4 класи)
Соціальна і здоров'язбережувальна	
Громадянська та історична	
Мистецька	Музичне мистецтво, образотворче мистецтво
Технологічна	Дизайн і технології (1-4 класи), інформатика (2-4 класи)
Фізкультурна	Фізична культура (1-4 класи)

Перелік навчальних програм

Інваріантна складова

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Ким затверджено	Рік затверд-ження
1-2 класи Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1- 2 клас	Міністерство освіти і науки України. Наказ від 12.08.2022 № 743-22	2022
3-4 класи Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3- 4 клас	Міністерство освіти і науки України. Наказ від 12.08.2022 № 743-22	2022
Мета, обов'язкові й очікувані результати навчання, пропонований зміст решти освітніх галузей повністю збігається з метою, обов'язковими й очікуваними результатами навчання, пропонованим змістом відповідних освітніх галузей, презентованих в Типових освітніх програмах для 1-2-х та для 3–4-х класів, розробленій під керівництвом О. Савченко.		

Перелік навчальних програм
інваріантної складової річного навчального плану
школи І-ІІІ ступенів № 213 Деснянського району міста Києва,
що затверджені педагогічною радою

№ п/п	Клас	Назва предмета	Назва програми, ким затверджена	Кількість годин відповідно до навчального плану школи
Освітня галузь «Українська мова і література» - 245 годин (7 години на тиждень)				
1	2-А	Українська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1- 2 клас Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.09.2022 року № № 743-22	122,5 години (3,5 годин на тиждень)
2	2-А	Читання		122,5 години (3,5 годин на тиждень)
1-2-і класи. Мистецька освітня галузь – 70 годин (2 години на тиждень)				
3	1-А, 1-Б, 2-А	Мистецтво: образотворче мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1- 2 клас Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.09.2022 року № № 743-22	35 годин (1 година на тиждень)
4		Мистецтво: музичне мистецтво		35 годин (1 година на тиждень)
3-і класи. Мистецька освітня галузь – 70 годин (2 години на тиждень)				
5.	3-А, 3-Б	Мистецтво: образотворче мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3- 4 клас Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.09.2022 року № № 743-22	35 годин (1 година на тиждень)
6.		Мистецтво: музичне мистецтво		35 годин (1 година на тиждень)
4-і класи. Мистецька освітня галузь – 70 годин (2 години на тиждень)				
7.	4-А, 4-Б	Мистецтво: образотворче мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3- 4 клас	35 годин (1 година на тиждень)

8.		Мистецтво: музичне мистецтво	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.09.2022 року № № 743-22	35 годин (1 година на тиждень)

Перелік корекційно-розвиткових програм
спеціальних класів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення

№ з/п	Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Ким затверджено	Рік затверд-ження
1.	Корекція мовлення. Програма з корекційно-розвиткової роботи для закладів загальної середньої освіти (для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, 1-4 класи) авт. Трофименко Л.І., Ільяна В.М., Пригода З.С., Аркадьєва О.О., Грибань Г.В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України № 802 від 24.07.2018	2018
2.	Програма з корекційно- розвиткової роботи "Корекція розвитку" для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (авт. Рібцун Ю.В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України № 802 від 24.07.2018	2018
3.	Програма з логоритміки для спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів для дітей з важкими порушеннями мовлення (підготовчий, 1-4 класи), авт. Трофименко Л.І., Топчій Б.А.	Наказ Міністерства освіти і науки України № 476 від 29.04.2016 р.	2016
4.	Програма з лікувальної фізичної культури для спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (підготовчий, 1-6 класи), авт. Чепурний А. В.,	Наказ Міністерства освіти і науки України № 476 від 29.04.2016 р.	2016

6. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ✔ формування компетентностей;
- ✔ розвитку компетентностей;
- ✔ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ✔ корекції основних компетентностей;
- ✔ комбінований урок;
- ✔ інтегрований урок

✔ корекційно-розвиткове заняття тощо.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, інтерактивні уроки, проблемні уроки, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Екскурсії можуть проводитись онлайн (віртуальні екскурсії)

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Наприкінці навчального року, виходячи з безпекової ситуації в Україні, (протягом п'яти днів у 1 і 2 класах або десяти днів у 3 і 4 класах) рекомендовано проводити навчально-пізнавальну, пошуково-дослідницьку практику, яка передбачає активну діяльність учнів у школі та поза її межами, реалізацію проектів, екологічних акцій тощо. За рішенням педагогічної ради школи навчально-пізнавальна, пошуково-дослідницька практика учнів 1-4 класів може бути проведена упродовж навчального року з урахування безпекової ситуації.

За необхідності у закладі здійснюється організація навчання з використанням дистанційних технологій, змішане навчання. За вибором батьків для дітей може організовуватись індивідуальна форма навчання: сімейне навчання та педагогічний патронаж.

З метою забезпечення в школі № 213 єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища освітній процес під час навчання з використанням дистанційних технологій організовується на платформі Єдина школа.

Організація освітнього процесу під час навчання з використанням дистанційних технологій може передбачати поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Google-meet; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів

чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних веб серверів та платформ, наприклад, Google, Classroom, Moodle, Microsoft Teams; навчальні (у тому числі практичні) заняття, вебінари, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу.

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться онлайн, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, забезпечується в синхронному режимі з дотриманням вимог щодо безперервного користування комп'ютерною технікою. Безперервна тривалість навчальної діяльності з ТЗН упродовж навчального заняття повинна бути: для учнів 1 класів - не більше 10 хвилин; для учнів 2-4 класів - не більше 15 хвилин.

В умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів:

• 1-2 класів - 2 навчальних заняття по 30 хвилин або 3 - по 20 хвилин;

• 3-4 класів - 2 навчальних заняття по 45 хвилин або 3 - по 30 хвилин, або 4 - по 20 хвилин.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів на прохання батьків/офіційних представників (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Перевірка робіт учнів відбувається в термін, вказаний учителем. Якщо робота на перевірку надана невчасно, її перевірка здійснюється тільки за згодою вчителя. Вчитель має право за певними видами робіт здійснювати вибіркову перевірку надісланих учнями виконаних завдань.

Організація освітнього процесу з використанням дистанційних технологій здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час). Облік навчальних занять і результатів навчання учнів 1-4 класів здійснюється відповідно до законодавства на платформі Єдина школа.

7. Система оцінювання навчальних досягнень учнів

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Для здійснення оцінювання з урахуванням вікових особливостей учнів 1-4-х класів слід виокремити:

- об'єктивні результати навчання: знання про предмети і явищ навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в обов'язкових/очікуваних результатах навчання, визначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти;
- особистісні надбання учня/учениці: активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-4 класах підлягають формувальному та підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно

до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема отримання даних оцінювання може здійснюватись під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів, яка може бути: за формою - індивідуальною, груповою, фронтальною; за способом виконання - усною (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), письмовою (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні роботи), практичною (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо), програмованою (з використанням «електронних засобів навчання, дозволених для використання в закладах загальної середньої освіти). З урахуванням опрацьованого програмового матеріалу відповідно до календарно-тематичного плану та готовності учнів виконувати завдання вчитель самостійно може визначати форму, спосіб, зміст, час виконання навчально-пізнавальної діяльності і фіксувати їх у планах-конспектах уроків/занять.

З урахуванням мети оцінювання навчальних досягнень учнів використовується оцінка окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка окрім оцінювального судження (вербальна оцінка) про досягнення може ще називати і рівень результату навчання (рівнева оцінка).

Вербальну і рівневу оцінки можуть виражати як усно, так і письмово. Процес навчання та його результати характеризуються доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними оцінювальними судженнями. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Результат підсумкового оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-2 класах - вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою на підставі рішення педагогічної ради школи № 1 від 29 серпня 2024 року.

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, яка наведена в методичних рекомендаціях щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 року № 813, та очікувані результати, окреслені в освітній програм.

Формувальне оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної траєкторії розвитку особистості, є невід'ємним складником освітнього процесу, розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Формувальне оцінювання спрямовують на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання.

Результати формувального оцінювання виражається вербальною оцінкою учителя, що характеризує процес навчання та досягнення учнів.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року проводяться тематичні діагностичні роботи.

Тематична діагностична робота є засобом зворотного зв'язку стосовно опанування учнями частиною очікуваних/обов'язкових результатів навчання з метою оперативного регулювання та коригування освітнього процесу задля підвищення його ефективності.

Діагностичні роботи можуть містити завдання, які виконують усно (переказ, власне висловлення тощо), письмово (списування, диктант, тестові завдання тощо), практично (дослід, моделювання/ конструювання, виконання практичної роботи тощо) та завдання, що передбачають виконання роботи з допомогою електронних освітніх ресурсів.

Тематичні діагностичні роботи з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна», не проводять. Кількість і періодичність діагностичних робіт з предмета вивчення/інтегрованого курсу учитель визначає самостійно під час складання календарно-тематичного плану.

Результатами оцінювання тематичних діагностичних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання, водночас рівня результату навчання учня не визначати.

Підсумкове оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою, проводиться наприкінці навчального року шляхом зіставлення навчальні досягнення учня/учениці очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладу, з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік є результати виконання тематичних діагностичних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна»

здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Директор школи Інна ЄРМАК

Додаток 1

Типовий навчальний план для 1-2 класів початкової школи
(Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.,
затверджена наказом МОН України від 12 серпня 2022 року № 746)

Навчальний предмет/інтегрований курс	Кількість годин на тиждень		
	1 кл.	2 кл.	Разом
Інваріантний складник			
Українська мова	7	7	19
Іноземна мова	2	3	
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	2
Інформатика	--	1	1
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура*	3	3	6
Усього	22	24	46
Варіативна складова			
Додаткові години для втвчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	23	25	48
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	42/1470

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення граничнодопустимого навантаження учнів.

Додаток 2

Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи
(Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я., затверджена наказом МОН України від 12 серпня 2022 року № 746)

Назва навчального предмета /інтегрованого курсу	Кількість годин на тиждень		
	3 клас	4 клас	Разом
Інваріантний складник			
Українська мова	7	7	20
Літературне читання			
Іноземна мова	3	3	
Математика	5	5	10
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	2
Інформатика	1	1	2
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура*	3	3	6
Усього	25	25	50
Варіативна складова			
Додаткові години для втвчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	26	26	52
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	46/1610

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення граничнодопустимого навантаження учнів.

Додаток 3

Навчальний план початкової освіти
для спеціальних закладів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання для дітей з тяжкими порушеннями мовлення
(Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року за № 814)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
Мовно-літературна	Українська мова і література	7	7	7	7	28
	Іноземна мова	2	2	2	2	8
Математична	Математика	4	4	4	4	16
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1	1	4
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1	3
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Фізична культура*	3	3	3	3	12
Усього		22	23	23	23	91
Корекційно-розвиткова робота*	Корекція мовлення	5	5	5	5	20
	Корекція розвитку	3	3	3	3	12
	Логоритміка	2	2	2	2	8
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	8
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	2	2	6
Гранично допустиме навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22	85

*Години, передбачені для фізичної культури, корекційно-розвиткових занять не враховуються під час визначення граничнодопустимого навантаження учнів.